

RÄYSKÄLÄ – Sanoin ja kuvin

Räyskälän kyläkirja

Ajatus kyläkirjan teosta kehittyi vähitellen. Olin mukana Rautainen Salonkylä -kirjan teossa (ilm. 2011) ulkoasun suunnittelijana. Sen jälkeen tein itsenäisen teoksen Kansakoulumuistelmia (ilm. 2018). Kirjaan haastattelin henkilöitä, jotka olivat aikoinaan käyneet vanhaa Salo-Räyskälän kansakoulua, kuten itsekin olin. Suurin osa heistä oli Räyskälän väkeä, joten oli luontevaa tallentaa heidän tarinoitaan laajemminkin. Ensimmäisen haastattelun tein kesällä 2019 (Esteri Gran 1921–2021).

Kartutin aineistoa vuosi vuodelta. Keräsin kuvia kyläläisten albumeista, piirongin laatikoista ja vanhojen kenkälaatikoitten kätköistä. Vanhimmat kuvat ovat 1800-luvun lopulta, tuoreimmat vuodelta 2025. Tallensin paljon muistelmia, etsin esiin tietoja ja tapahtumia eri aikakausilta. Kertomukset kuvastavat kulloisenkin kertojan omaa elinpiiriä lapsuudenmuistoista lähtien.

Albumikuvien lisäksi kirjassa on vanhojen dokumenttien ja karttojen kuvia. Sain mukaan sukutarinoita ja mm. Lopen Lehden artikkeleita, joihin oli kyläläisiä haastateltu vuosikymmenten varrella. Kirjasta löytyy myös sekä vanhoja että uusia kuvia Räyskälän lentokentän toiminnasta, kyläkaupalta, Kahvila Perunakuopalta, kyläyhdistyksen toiminnasta, unohtamatta miljö- ja tunnelmakuvia.

Julkaisutilaisuuteen 22.11.25 osallistui paljon kiinnostuneita ja kirjan tekoon osallistuneita.

Kyläläiset, myös heidän jälkeläisensä, jotka asuvat jo muualla tai ovat vapaa-ajan asukkaita, olivat koko projektin ajan hyvin kiinnostuneita kirjan vaiheista. Sain paljon kannustusta ja apua sisällön kehittämiseen, yllättäen myös nuoremalta väeltä. Myös vanhoilta koulutovereilta sain apua kirjan koostamiseen. Lopen kirjaston emerita kirjastotoimenjohtaja Tarja Toivonen tuki minua, ehkä jopa antoi alkusäyksen koko hankkeeseen ryhtymiseen. Hän myös vuosien aikana toimitti paljon sisältöä ja teki innostavia ehdotuksia.

Keväällä 2025 päätin, että kirja on julkaistava vuoden loppuun mennessä. Se onnistui, ja 22.11.2025 oli pienoinen kyläjuhla, kun noin 70 kiinnostunutta saapui julkistamistilaisuuteen Räyskälän lentokentän motellille, jossa kyläyhdistys tarjosi kahvit.

Olen saanut paljon kiittävää palautetta, ja kirjaa on pidetty tärkeänä. Olen onnellinen, että sain tehdä tällaisen teoksen kylästä, jossa isoisäni, äitini sekä isoveljeni ovat syntyneet ja jossa minulla on vankat juuret sekä hieno verkosto kyläläisten kanssa.

Antti Peltovuoren säätiön apuraha auttoi teoksen painatuskustannuksissa.
Kiitos säätiölle!

Maija-Liisa Soveri

Kirjasta on otettu 400 kpl painos. Sitä on saatavissa Storian ja Bookyn kautta. Lopen kirjasto sekä lainaa että myy kirjaa hintaan 55 euroa (käteismaksu). Kesällä myyntikanavina toimivat lisäksi Räyskälän kyläyhdistys, Kahvila Perunakuoppa ja kyläkauppa. Kirjaa voi hankkia minulta myös suoraan.

Yhteystiedot: sähköp. soverimaikku@gmail.com, puh. 0500 449057